

Grev Schacks Vej

Kædehusene ligger som perler på en snor ned langs Grev Schacks Vej. De åbne forhaver understreger bebyggelsens rytme og regelmæssighed.

Kædehusbyggelsen afsluttes i begge ender af dobbelthuse, der ligger vinkelret på vejen. I modsætning til husene langs Grev Schacks Vej har disse indgangsparti midt i facaden og ikke i hver sin side.

Grev Schacks Vejs buede forløb (tv) og dobbeltvillaen, der fungerer som point de vue (th).

NATURGRUNDLAG OG LANDSKAB

Grev Schacks Vej er beliggende i bymæssig bebyggelse, som sidevej til Tvedvej. Efter et snorlige forløb kurver vejen på det flade højdetræk, der afgrænses af Caroline Amalielund og den øst-vestorienterede skrånning. Fra Grev Schacks Vej er der på grund af de omkransende høje løvtræer ingen udsigter. Træerne er nærværende med deres skala og et pågående lydteppe fra den store koloni af rugende råger.

KULTURHISTORIE

I Svendborg Kommunes byggesagsarkiv findes en ansøgning fra Arbejdernes Andels-Boligforening, der den 2.5.1918 ansøgte Bygningskommissionen i Svendborg om tilladelse til opførelse af 16 huse på Svendborg Bys Grunde ved Ørkildshus. Heri findes også 3 tegninger, der viser situationsplan, plan- og facadetegninger udført af arkitekten Andreas Jensen.

I byggesagsarkivet er der også en senere deklaration, som bevidner forbindelsen mellem Grev Schacksvej og Arbejdernes Andels-Boligforening, Svendborg. Ifølge deklarationen, står Arbejdernes Andels-Boligforening som ejere af husene på Matr. 63c af Svendborg Købstads markjorder. Ved årsskiftet 1949-1950 blev husene på denne matrikel tilføjet restriktioner, som gælder for efterfølgende udstykninger. Restriktionerne angår brandmure mellem de enkelte huse og arealer, der skal friholdes for bebyggelse for at tilgodese lysadgang. Deklarationen kunne tyde på, at et frasalg af Grev Schacksvej til privat ejendom var under forberedelse, men det kildemateriale har ikke kunnet fastslå, hvornår et sådant frasalg skete.

ARKITEKTUR OG BYGGESKIK

Dobbelthuserne på den nordvestlige del af Grev Schacks Vej har enkelt udformede og stramt symmetriske facader og halvvalmede tage. De to hoveddøre indrammes af kvadre. Bygningerne bindes sammen af lave og let tilbagetrukne mellembygninger med en enkelt centralt placeret åbning, hvor der er adgang til husenes haveside. Bebyggelsen afsluttes i begge ender af dobbelthuse, der ligger vinkelret på vejen. I modsætning til de øvrige huse langs Grev Schacks Vej har disse indgangsparti midt i facaden og ikke i hver sin side.

Som helhed har bebyggelsen stor kvalitet, men den bærer tydeligt præg af de mange individuelle forandringer, der er foretaget siden bygningerne blev privatejede. Ikke to huse - eller boliger - er i dag ens. Bebyggelsen fremstår med et utal af forskellige vindues- og dørtyper, forskellige overdækninger, indgangspartier og farver. Nogle steder er den buede indgang i mellembygningen erstattet af en eller to garageporte.

Dobbelthusene er forskellige i deres ydre fremtræden og præges af ukoordineret farvesætning og forskellige valg af dørblade og vinduesopsproinger.

Store, mørke garageporte fjerner fokus fra bygningernes fine detaljer og de rene linjer og hvide flader.

Rødstensvillaerne på den sydlig-østlige del af Grev Schacks Vej er opført i 1918-1920 og er typiske for tidsperioden omkring 1. verdenskrig, hvor Bedre Byggeskik-bevægelsen var fremherskende. Villaerne er enkle og robuste, præget af dansk byggetradition og solidt håndværk. Villaerne er som udgangspunkt ens, men en række omhyggeligt arrangerede detaljer giver variation i gadebillet. Rødstensvillaerne er opført i 1½ etage med sidestillede frontkviste, hvide gesimsbånd, opsprossede vinduer og pudsede sokler. Med en enkelt undtagelse er frontkvistene højrestillede på villaerne på den nordlige side af Grev Schacks Vej og venrestillede på villaerne syd for vejen. Samtlige frontkviste sidder dermed på den sydlige halvdel af facaden, således at bygningskroppene på hver side af vejen spejler hinanden. På hver anden villa har frontkvisten sadeltag og på hver anden villa er frontkvistens tag valmet. Små detaljer, så som antallet af vinduer i gavlkvistene, gør ligeledes husene forskellige.

Kun nr. 21 og nr. 29 skiller sig formmæssigt ud. Nr. 21 har ingen kviste, og nr. 29 har i stedet to taskekviste. Nr. 35 er pudset gul og springer derfor i øjnene men er rent arkitektonisk identisk med de øvrige bygninger.

Hver anden frontkvist har saddeltag og hver anden har valmet tag. Kun nr. 21 og nr. 29 bryder denne orden. Nr. 21 har ingen kviste og nr. 29 har i stedet to taskekviste. Nr. 29 kan anes på billedet til højre.

På den nordlige side af vejen er frontkvistene højrestillede og syd for vejen er frontkvistene venstrestillede. I nogle frontkviste er der ét blændet vindue i toppen af kvisten, i andre er der to. En enkelt villa har bevaret det oprindelige vindue.